

סדנתון

שבת פרשת בא

הדלקת נרות: 16:31 יציאת השבת: 17:34

חדש בטבע

מה פורח עכשוו?

ביער פורחים המזוני נרקיסים!

מאחורי בית הפנסות פורח אירוס ארץ ישראלי. לאירוס הארץ ישראלי יש עלי פותרת בצבע תכלת או צהבהב או ירקרק. הפורח נמוך וקרוב לאדמה. רק חדי עין מצליחים לראות אותו. לפורח של האירוס הארץ ישראלי יש מבנה מיוחד: המבנה שלו מיעד למשך חרקים מעופפים.

יש לו 3 עלי פותרת שהם "דגל" - הם זקופים ומסמנים לחרקים "יש כאן פרח".

יש לו 3 עלי פותרת שהם "משטח נחיתה" - הם שטוחים וארפים ולחרקים נוח לנחת עליהם. באמצע כל עלה קצה יש פס בצבע צהב חזק. הפס מסמן לחרקים - "אם תלכו לארץ הפס- תגיעו לאבקה טעימה"

מעל כל אחד משלשת עלי הפותרת האלו יש עמוד עלי בצורת עלה. עמוד העלי מכסה את עלה הפותרת מלמעלה ויוצר מעין מנהרה. כדי להגיע לאבקה החרק עובר בתוך המנהרה הזאת. כשהחרק עובר ב"מנהרה" הוא מעביר אבקה לעמוד העלי. כך מתחילה ההפירה ומתחילים להתפתח הזרעים. מהזרע תצמח פקעת קטנה. הפקעת גדלה וצומח ממנה פרח אירוס חדש. לפרחי האירוס יש עוד דרך להתרבות- הפקעת מתחלקת לשתיים והופכת לשני צמחים. מהסבה הזאת אפשר לראות כמה פרחי אירוס צומחים בצפיפות- כלם צמחו מפקעת אחת שהתחלקה.

בין הסלעים פורחת חננית הבתה. לחננית הבתה יש עלי פותרת לבנים- ורדים.

ה"לב" של הפרח צהב. אם מסתכלים בזכוכית מגדלת על ה"לב" של הפרח- אפשר לראות שהוא מרכב מהמון פרחים קטנים. אם מסתכלים על עלי הפותרת רואים של אחד מעלי הפותרת הוא פרח קטן.

הרבה פרחים שיוצאים מענף אחד נקראים "תפרחת".

לתפרחת של חננית הבתה יש צורה של פרח גדול שמרכב מהרבה פרחים קטנים.

פרחים מהסוג הזה שיכים למשפחת ה"מרכבים".

הפרחים האלו הם "פרחים מוגנים" ואסור לקטף אותם.

כתבות

ספור העליה שלי לארץ ישראל

לפני שבוע כתבתי על איך דרום אפריקה נראית ועכשו אני כותבת איך אני עליתי לארץ.

משנת 2010 אמא שלי רצתה לעשות עליה, אבל היו קצת בעיות והיה לנו נח, היה לנו בית חדש אז אנחנו לא עלינו עד לפני שנתים. בהתחלה אמא שלי שאלה אותי: "מנוחה, את פעם חשבת ללכת לארץ ישראל?" אני אמרתי לה: "כן". והיא שאלה: "את רוצה לעלות לארץ ישראל?" עניתי לה: "לא! יש לי חברות פה, יש לי משפחה פה, נח לי פה".

אבל אחרי קצת זמן, יום אחד אמא אמרה לי "מנוחה, אני חושבת שאנחנו כן עולים לארץ ישראל". בהתחלה נבהלתי קצת, אבל אחרי זה חשבת על זה שאני אפיר מקום חדש, וגם אטוס במטוס מחוץ לדרום אפריקה וזה היה משהו חדש בשבילי.

אמא אמרה לי לא לספר לחברות שלי שאנחנו עולים כי זה לא היה בטוח. וזה היה מאד קשה לי לא לספר. עשו לי יום הולדת בפנה ושאלו אותי מה אני עושה בשנה הבאה ואני סתם אמרתי לחברה אחרת שפעם גרה בארץ ישראל "תגידי איך נראית רעננה?" היא ענתה: "זה חם. למה את שואלת?" ואני שתקתי.

אחרי קצת זמן בית הספר שלמדתי בו נסגר וזה היה עוד סבה ללכת לארץ ישראל. לפני העליה אמא עשתה לי הפתעה וטסנו יחד לראות את ארץ ישראל ולראות בית ספר שיתאים לי. אני מקוה ששבוע הבא אני אספר לכם את המשך הספור...

מתכונים

מתכון לעוגיות שוקולד צ'יפס עם דבדבנים-ד
 העוגיות נמכרות בבית הקפה בגבעות.
 מתכון בקלות כל אחד יכול.
 מרפבים:

75 גרם חמאה רכה
 1 ביצה בינונית
 1 כפית תמצית וניל
 2/3 כוס סקר חום
 1 ורבע כוסות קמח
 חצי כפית אבקת אפיה
 50 גרם דבדבנים מסקרים
 100 גרם שוקולד צ'יפס

שלבי הכנה:

- 1-חממו את התנור ל180 מעלות ושמו 2 תבניות אפיה.
 - 2-הכניסו את החמאה ואת הסקר לקערה גדולה וערבבו עד שמתקבלת תערובת חלקה.
 - 3-שברו ביצה בקערה נפרדת וטרפו היטב.
 - 4-הוסיפו את תמצית הוניל לקערה ובה הבצה, ערבבו והוסיפו לקערה שבה הסקר והחמאה.
 - 5-נפו את הקמח ואת אבקת האפיה וערבבו עד שמתקבלת תערובת חלקה.
 - 6-הוסיפו את נטיפי השוקולד לתערובת וערבבו.
 - 7-הכינו עגולים מהתערובת ולאחר מכן תמעכו אותם כמו פתה עד לקבלת צורה של עוגיה.
 - 9-אפו את העוגיות במשך 10 דקות.
- בתאבון!

חדשות ארץ ועולם

מחלת שפעת העופות בצפון הארץ

בשבוע שעבר מאות אלפי תרנגולות בצפון הארץ נדבקו בשפעת העופות. משרד הבריאות אמר שצריך להרג את כל התרנגולות האלו ולנקות טוב טוב את הלולים שלהן.

מהי "שפעת העופות"? איך היא הגיעה ללולים בצפון הארץ? למה הורגים את כל העופות שהיו ליד התרנגולות החולות?

השפעת היא מחלה שנגרמת על ידי נגיף. יש כמה סוגים של שפעת. "שפעת העופות" היא שפעת שפוגעת בצפורים. צפורים יכולות לעוף למרחקים גדולים. צפור חולה יכולה להעביר את המחלה הזאת ממדינה למדינה. בעונת החורף הצפורים נודדות מאירופה לאפריקה. בדרך הן עוברות מעל ישראל. חלק גדול מהן עוזרות בישראל לנוח ולחדש כחות.

בצפון הארץ יש שמורת טבע שנקראת "אגמון החולה" בכל שנה עוזרים באגמון החולה מאות אלפי עגורים. חלק מהם נחים וממשיכים לעוף לאפריקה. חלק מעדיפים להשאר בישראל למשך כל החורף. העגורים יפים מאד. הרבה אנשים מגיעים לאגמון החולה לצפות בהם. לפני כמה שבועות האנשים שבאו לצפות בעגורים ראו מראה עזוב- הרבה מאד עגורים מתו. חוקרי טבע שבדקו את העגורים גלו שהם נדבקו בשפעת העופות. האחראים על אגמון החולה הודיעו: "אגמון החולה סגור! יש כאן מחלה מדבקת! אסור לאף אחד להכנס!" זה לא עזר כי העגורים החולים עפו משדה לשדה והפיצו את המחלה. צפורים קטנות שהיו במגע עם העגורים נדבקו. הצפורים האלו העבירו את המחלה לתרנגולות בלולים במושבם בצפון.

שפעת העופות היא מחלה של צפורים אבל לפעמים אנשים שנגעו בצפורים חולות נדבקים. שפעת העופות לא מדבקת אצל בני אדם- אם אדם נדבק מצפור, הוא לא מעביר את המחלה לאדם אחר.

למה נזהרים כל כך משפעת עופות?

מדענים מפחדים שאם הרבה בני אדם ידבקו בשפעת העופות, הנגיף יכול לעבר שנוי ולהפך מדבק לבני אדם. במקרה כזה שפעת העופות יכולה להפך למגפה מסכנת. לכן נזהרים מאד שהמחלה לא תעבר לבני אדם.

איך עושים את זה?

מנסים למנוע מגע בין צפורי בר נודדות לתרנגולות ועופות משק. כשמוצאים בלול שפעת עופות הורגים את כל התרנגולות שיש בו.

כל האנשים שנגעו בצפורים חולות צריכים לקבל טפול רפואי.

אנחנו מקווים שהזהירות הזאת תעזר ושהתפשטות של שפעת העופות בישראל תעצר.

חדשות ארץ ועולם

התרסק מסוק של חיל הים.

בלילה בין יום שני לשלישי התרסק מסוק של חיל הים.

מה זה מסוק?

במשך הרבה מאוד שנים אנשים רצו לעוף. הם חלמו להיות כמו הצפורים. הם נסו לבנות לעצמם כנפים כדי לעוף. זה לא ממש עבד. לפני מאה ועשרים שנה הצליחו בני האדם לעוף. הם לא עשו את זה עם כנפים. הם בנו מכשיר שיעזר להם לטוס. הראשונים שהצליחו לבנות מכשיר כזה הם האחים ריט. לכלי הטיס שהם בנו היו כנפים גדולות מאוד. כאשר הוא נסע מהר האויר העלה את כלי הטיס לאויר. לכלי הזה קוראים מטוס.

איך המטוס הגיע למהירות גבוהה? אי אפשר לעשות את זה עם גלגלים. גלגלים לא עוזרים באויר. למטוס היה מנוע שהיה מסובב פרופלור. הפרופלור דוחף את האויר אחורה. כשהמטוס דוחף את האויר אחורה הוא מתקדם בעצמו קדימה. ככה הוא מגיע למהירות גבוהה וטס.

למטוס יש כמה חסרונות. כדי להמריא המטוס צריך להגיע למהירות גבוהה. בשביל זה הוא צריך מסלול ישר וארוך. לא בכל מקום אפשר לעשות מסלול כזה.

המטוס חיב כל הזמן להיות במהירות גבוהה. אם הוא יעצר באויר הוא יפל.

אם רוצים לטוס מישראל לארץ אחרת המטוס מעלה. אם רוצים להביא חולה לבית חולים מטוס לא עוזר. ליד בית החולים אין מקום למסלול נחיתה והמראה.

כדי לפתור את הבעיה הזו המציאו לפני 80 שנה כלי טיס אחר. בכלי טיס הזה יש פרופלור גדול מלמעלה. הפרופלור דוחף את האויר למטה. אם הפרופלור דוחף את האויר למטה הוא גורם לכלי התעופה לעלות למעלה. לאט לאט הוא עולה. הפרופלור גורם לו להשאיר באויר ולא לפל. הוא לא צריך להיות מהיר בכלל. לכלי הטיס הזה קוראים מסוק.

המשך בעמוד הבא....

חדשות ארץ ועולם

למה משתמשים במסוקים?

המסוקים משמשים להובלת פצועים לבתי חולים. מעל בית החולים יש מנחת קטן. המסוק נוחת עליו. הפצוע מגיע ישר לבית החולים.

במסוק משתמשים גם לחלוץ והצלה. כאשר מחפשים אנשים מטוס לא טוב. הוא מהיר מדי. אי אפשר לראות כלום. המסוק יכול להשאיר באויר הרבה זמן. לפעמים מטילים הולכים לאבוד או נפצעים בתוף נחל. אי אפשר לחפש אותם בעזרת מכונת. אי אפשר להגיע לשם בכלל עם מכונת. קוראים למסוק שיטוס לאט מעל הנחל ויחפש את המטילים. לפעמים המטוס גם מחלץ אותם. הוא מוריד חבל לתוף הנחל. מעלים את המטילים עם החבל לתוף המסוק.

למה חיל הים צריך מסוקים?

בחיל הים יש הרבה אניות. אי אפשר להגיע עם אוטו לאניות. כאשר צריך להעביר דבר מאניה או לאניה מסוק יכול מאוד לעזור. כאשר מחפשים בים דברים, מסוק יכול מאוד לעזור. כדי שהמסוקים יוכלו לעשות את המשימות שלהם טוב הם עושים הרבה אמונים. הם מתאמנים בלנחות על ספינות. הם מתאמנים על להמריא מספינות. הם מתאמנים על לחפש דברים בים. הם מתאמנים על הרבה מאוד דברים. לפעמים קורות תקלות תוף כדי אמונים. לתקלות האלה קוראים תאונת אמונים. בלילה שבין יום שני לשלישי, בזמן שמסוק היה מעל הים התקלקל לו מנוע. המסוק נפל לים. הוא התרסק. לצערנו שני הטיסים מתו. את שאר האנשים הצליחו להציל.

צילום: דובר צה"ל

פְּרַעַת הַנְּשָׂאָר

חומשי: בראשית שמות ויקרא במדבר דברים

פרשה:

שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים ותרומה תצוה כי תשא ויקהל פקודי

מכות ארבה וחשך

פרעה לא שולח את בני ישראל. מצרים מקבלים עוד מכות:

מכת ארבה- ארבה כבד ירד על מצרים ואכל את כל מה שנשאר מהברד- בארץ גושן לא היה ארבה.

מכת חשך - חשך ירד על מצרים למשך שלושה ימים – לבני ישראל היה אור.

מתכוננים ליציאת מצרים

בני ישראל מתכוננים לצאת ממצרים. הם מבקשים ומקבלים מהמצרים כלי כסף וכלי זהב. ה' אומר לבני ישראל להתכונן להקריב קרבן פסח- בראש חודש ניסן הם לוקחים שנה וקושרים אותו בפתח הבית. ב"ד בניסן הם שוחטים את השנה. השנה הזו נקרא "קרבן פסח". בני ישראל מורחים מהדם של קרבן פסח על צדי הדלת. אחר כך כל משפחה נכנסת לתוך הבית שלה ואוכלת את קרבן הפסח. בני ישראל אוכלים מקרבן הפסח כשהם מוכנים לצאת ממצרים: הם לבושים בצורה מתאימה ליציאה לדרך, מקלות ההליכה שלהם ביד והתרמילים שלהם כבר תלויים על הכתף.

מכת בכורות ויציאת מצרים

באמצע הלילה הזו ה' עובר בארץ מצרים והורג את כל הבנים הבכורים. רק הבכורים של בני ישראל נשארו בחיים. פרעה מתעורר באמצע הלילה ומגלה שכל הבכורים מתים. פרעה מפחד שכל תושבי מצרים ימותו. פרעה מגרש את בני ישראל ממצרים.

בני ישראל יצאו ממצרים.